

Preventie- en Handhavingsplan voor de
uitvoering van de Drank- en Horecawet
2014-2018

gemeente Haren

Voorwoord

Voor u ligt het preventie- en handhavingsplan voor de uitvoering van de Drank- en Horecawet 2014-2018 van de gemeente Haren.

De Drank- en Horecawet (DHW) is op 1 januari 2013 ingrijpend gewijzigd. Eén van de belangrijkste wijzigingen is geweest dat het toezicht op de DHW is verschoven van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit naar de gemeenten. Per 1 januari 2014 is de DHW opnieuw aangepast. Eén van de wijzigingen betreft het feit dat in de DHW is opgenomen dat de gemeente een preventie- en handhavingsplan alcohol moet opstellen. Uiterlijk 1 juli 2014 dient de gemeenteraad het plan te hebben vastgesteld.

Om aan de wettelijke eisen te voldoen is het preventie- en handhavingsplan als volgt opgebouwd:

In hoofdstuk 1 worden de belangrijkste wijzigingen in de DHW benoemd. Daarna volgt een impressie wat betreft de gevolgen van overmatig alcoholgebruik, de factoren die een rol spelen bij alcoholgebruik, het alcoholgebruik onder de jongeren in de gemeente Haren en het alcoholbeleid tot nog toe in onze gemeente. In hoofdstuk 3 wordt de strategie beschreven. Waar wordt de komende jaren de focus gelegd met betrekking tot preventiemaatregelen en handhavingsacties en met welke doelen. Tevens wordt aangegeven welke partijen betrokken worden bij de ontwikkeling van alcoholbeleid en wat hun rol en taken zijn. Hoofdstuk 4 geeft de programmaportefeuille. In een overzicht wordt aangegeven aan welke activiteiten op het gebied van regelgeving, handhaving en educatie de gemeente Haren de komende vier jaar invulling en uitvoering wil geven. Tot slot de financiën. Het budget wordt benoemd en tevens de wijze hoe het wordt ingezet.

Haren, mei 2014

Petronel Rietema

Inhoud

Voorwoord	2
Inhoud	3
Inleiding	4
1. Wijzigingen in de Drank- en Horecawet.....	5
2. Impressie	
2.1. Gevolgen van overmatig alcoholgebruik.....	7
2.2. Omgevingsfactoren die een rol spelen bij alcoholgebruik.....	7
2.3. Alcoholgebruik onder de jeugd in de gemeente Haren	7
2.4. Alcoholbeleid in de gemeente Haren	8
3. Strategie	
3.1. Missie.....	11
3.2. Visie.....	11
3.3. Betrokken partijen	11
3.4. Doelstellingen	12
4. Programmaportefeuille	
4.1. Regelgeving	14
4.2. Handhaving.....	15
4.3. Educatie	16
5. Financiën.....	17

Inleiding

De aanleiding voor het schrijven van dit preventie- en handhavingsplan is drieledig.

1. De eerste reden heeft te maken met de wijzigingen in de DHW die per 1 januari 2014 van kracht zijn. Een belangrijke wijziging is de verhoging van de leeftijdsgrens voor alcoholhoudende drank van 16 jaar naar 18 jaar. Reden hiervoor is jongeren te beschermen tegen de schadelijke gevolgen van alcohol. De hersenen van jongeren zijn nog in ontwikkeling. Drankgebruik in de puberteit kan de opbouw van de hersenen beschadigen. Aan jongeren onder de 18 jaar mag geen alcoholhoudende drank worden verkocht. Ook mogen jongeren onder de 18 geen drank in bezit hebben op voor publiek toegankelijke plaatsen. De maatregelen gelden voor iedereen die op of na 1 januari jonger is dan 18 jaar. Er komt geen overgangsregeling voor de jongeren die 16 of 17 jaar zijn en aan wie volgens de oude wet wel alcohol mocht worden verkocht. Voor de toezichthouders betekent dit dat zij vanaf heden voor alle alcoholhoudende drank (zwak en sterk) een leeftijdsgrens van 18 jaar moeten hanteren bij de handhaving van de DHW. Een andere belangrijke wijziging is dat de gemeente verplicht is een apart preventie- en handhavingsplan op te stellen **dat** voor 1 juli 2014 door de raad moet zijn vastgesteld. In dit plan moeten minimaal de doelstellingen, de preventiemaatregelen en de handhavingsacties zijn beschreven. De gemeente is hiermee de belangrijkste uitvoerder van de DHW geworden. Zowel op het gebied van regelgeving, handhaving en educatie is de gemeente de regisseur van het Nederlandse alcoholbeleid.
2. De tweede reden betreft het feit dat het nieuwe preventie- en handhavingsplan een uitgelezen kans biedt om preventie en handhaving met elkaar te verbinden. Dit komt zowel ten goede aan de gezondheid van de inwoners als aan de preventie van alcoholgerelateerde problemen rond veiligheid en overlast, zoals vernielingen en geweld. Deze onderwerpen raken verschillende beleidsterreinen, zoals gezondheid, alcohol(matiging), horeca, handhaving en toezicht. Het is dus logisch dat bij de uitvoering van de DHW gekozen wordt voor een integrale benadering.
3. De laatste reden geldt het convenant Alcohol & Jongeren. Op 8 februari 2012 hebben alle Groninger gemeenten, het Openbaar Ministerie, de Groninger politie en de GGD Groningen dit convenant ondertekend. Provinciebreed wordt samengewerkt om het (overmatig) alcoholgebruik terug te dringen, in het bijzonder onder jongeren. De convenantpartners ontwikkelen aan de hand van een jaarthema projecten met als doel zowel de bewustwording van de risico's van overmatig alcoholgebruik als ook het draagvlak voor een gezonde en veilige samenleving te vergroten. Het jaarthema 2014 is 'de verstrekker centraal'. De rol van de verstrekker van alcohol wordt benadrukt, omdat deze cruciaal is ter realisatie van een succesvol preventie- en handhavingsbeleid.

1. Wijzigingen in de Drank- en Horecawet

De belangrijkste wijzigingen in de DHW van de afgelopen paar jaren, zijn:

Burgemeester bevoegd gezag (DHW art. 3 en 11)

Niet het college van burgemeester en wethouders, maar de burgemeester wordt – in medebewind – het bevoegd gezag voor vergunningverlening én toezicht op de naleving van de DHW in de gemeente.

Decentralisatie toezicht op de naleving (DHW art. 41 en 44)

Het toezicht op de DHW is verschoven van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit naar de gemeente. De nieuwe DHW maakt de gemeente verantwoordelijk voor het toezicht op en handhaving van de DHW. Deze taak komt naast de bevoegdheid voor het verlenen van DHW- vergunningen, die al bij de gemeente lag. Hiermee is de gemeente verantwoordelijk voor het gehele proces van vergunningverlening en het toezicht op de naleving van de DHW.

Strafbaarstelling jongeren (DHW art. 45)

De DHW verbiedt jongeren onder de 18 jaar om alcoholhoudende drank bij zich te hebben op voor publiek toegankelijke plaatsen (straat, park, café etc.¹). De gemeente heeft de bevoegdheid om handhavend op te treden en deze jongeren te beboeten.

Verordenende bevoegdheden (DHW art. 25a – 25d)

Op grond van de Gemeentewet en de DHW kan de gemeente regels in een verordening vastleggen. De nieuwe DHW breidt deze mogelijkheden uit. De nieuwe gemeentelijke verordening kan regels stellen op het gebied van:

- koppeling tussen toegangsleeftijd – sluitingstijd;
- regulering prijsacties;
- beperken van happy hours.

Three strikes out (DHW art.19a)

De nieuwe DHW geeft de burgemeester een extra sanctiemogelijkheid om de regelnaleving te bevorderen ten aanzien van de verstrekking van alcohol aan jongeren onder de 18 jaar, te weten ‘three strikes out’. Niet-DHW- vergunningplichtige detailhandelaren die alcohol verkopen kunnen worden gesanctioneerd als ze in een periode van 12 maanden 3x dezelfde regel (DHW art. 20) overtreden. De burgemeester kan een ondernemer het recht om alcohol te verkopen ontnemen, minimaal voor 1 week en maximaal voor 12 weken.

Preventie- en handhavingsplan alcohol (DHW art. 43a)

De gemeente heeft de volgende verplichting:

1. De gemeenteraad stelt uiterlijk zes maanden na inwerkingtreding van dit artikel voor de eerste maal een preventie- en handhavingsplan alcohol vast. Vervolgens wordt dit plan elke vier jaar gelijktijdig met de vaststelling van de lokale nota gezondheidsbeleid, bedoeld in artikel 13, tweede lid, van de Wet Publieke Gezondheid, vastgesteld. Het plan kan tussentijds worden gewijzigd.
2. Het plan bevat de hoofdzaken van het beleid betreffende de handhaving van de wet en de preventie van alcoholgebruik, met name onder jongeren.

¹ Met uitzondering van supermarkten en slijterijen.

3. In het plan wordt in ieder geval aangegeven:

- a. wat de doelstellingen zijn van het preventie- en handhavingsbeleid alcohol;
- b. welke acties worden ondernomen om alcoholgebruik, met name onder jongeren, te voorkomen, al dan niet in samenhang met andere preventieprogramma's, als bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet publieke gezondheid.
- c. de wijze waarop het handhavingsbeleid wordt uitgevoerd en welke handhavingsacties in de door het plan bestreken periode worden ondernomen;
- d. welke resultaten in de door het plan bestreken periode minimaal behaald dienen te worden.

2. Impressie²

Sinds 1988 is onder Nederlandse jongeren het alcoholgebruik flink toegenomen. Jongeren gingen in de loop van de afgelopen decennia meer, vaker én op jongere leeftijd drinken. In 2003 waren Nederlandse jongeren zelfs koplopers in Europa, als het ging om binge drinken (het op een avond vijf of meer drankjes drinken). Bij de jeugd geldt dat scholieren met een lager schoolniveau eerder, vaker en meer drinken dan scholieren met een hoog schoolniveau. Ook doen scholieren met een laag schoolniveau vaker aan binge drinken dan alcoholdrinkende jongeren met een hoger schoolniveau. De populairste drankjes van de jongeren in het voortgezet onderwijs zijn bier, wijn en breezers. Sterke drank en mix-drankjes zijn de afgelopen vier jaar in populariteit toegenomen.

2.1. Gevolgen van overmatig alcoholgebruik

Alcoholgebruik heeft invloed op alle organen in het lichaam en hangt samen met ongeveer zestig verschillende aandoeningen. Voor de meeste aandoeningen geldt hoe meer alcohol er gedronken wordt, des te groter het risico op aandoeningen. Alcohol heeft vooral een negatief effect op de hersenen. Tot na het twintigste levensjaar zijn de hersenen in ontwikkeling. Tussen 12 en 18 jaar komt in het bijzonder het voorste gedeelte van het brein tot rijping. Dit deel is verantwoordelijk voor het karakter en de persoonlijkheid van het individu. Persoonseigenschappen als zelfcontrole, organiseren, plannen en rekening houden met anderen ontwikkelen zich in deze periode. Wordt er gekeken naar het brein van personen die erg veel hebben gedronken in hun puberteit, dan blijkt dat bepaalde functies bij hen minder goed ontwikkeld zijn. Pubers met alcoholproblemen scoren lager dan andere jongeren op taalvaardigheid, intelligentie, aandacht en ruimtelijk inzicht. Op termijn leidt dit tot een verlies aan maatschappelijk-intellectueel kapitaal. Overmatig alcoholgebruik kan dus gevolgen hebben voor het brein, maar vergroot ook de kans op verkeersongevallen, letselschade, (seksueel) geweld en onveilig vrijen.

2.2. Omgevingsfactoren die een rol spelen bij alcoholgebruik

De wijze waarop in de sociale omgeving (cultuur, religie, vriendengroep en gezin) van de drinker wordt omgegaan met alcohol, draagt bij aan de mate van alcoholgebruik. Zowel de 16-minners als de 16-plussers drinken vooral bij anderen thuis. Voor meer dan de helft van de 16-plussers en een derde van de 16-minners is dit de belangrijkste plek om alcohol te drinken. Verder drinken 16-minners alcohol in een discotheek en op straat. Voor de 16-plussers zijn ook de discotheek, het café en thuis belangrijke plekken om alcohol te drinken. Daarnaast beïnvloedt de verkrijgbaarheid van alcoholhoudende drank het alcoholgebruik. De supermarkten worden steeds alerter als het gaat om de verkoop van alcohol aan jongeren. Cafetaria en (sport)kantines doen het minder goed en de reguliere horeca zit er tussen in. Ook de betaalbaarheid van alcoholhoudende drank heeft invloed op het alcoholgebruik. Het stevig indrinken, vóór het uitgaan zelf, is een bekend fenomeen.

2.3. Alcoholgebruik onder de jeugd in de gemeente Haren

Kijken we provinciebreed dan zijn er in de gemeente Haren relatief weinig jongeren onder de zestien jaar die binge drinken. Echter na het zestiende jaar 'gaan alle remmen los' en stijgt het gebruik van alcohol en het binge drinken. Onderstaande tabel geeft de maandprevalentie van recent drinken en binge drinken per regio weer in procenten.

² De gegevens komen uit het rapport Jeugdgezondheidsonderzoek Groningen 2012 van de GGD Groningen.

Uit de gegevens in de tabel valt op te maken dat in de gemeente Haren het alcoholgebruik van jongeren in het voortgezet onderwijs is toegenomen. Ook het binge drinken is toegenomen. Dit in tegenstelling tot de meeste regio's waar het (binge) drinken onder jongeren is afgenomen.

Regio	Alcohol gedronken in de afgelopen 4 weken		Binge gedronken in de afgelopen 4 weken	
	2008	2012	2008	2012
Gemeente Haren	44	47	26	33
Groningen Stad	44	42	30	34
Westerkwartier; Leek/ Marum/ Grootegast/ Zuidhorn	39	45	23	31
Noord- West; De Marne/Winsum/Bedum/Ten Boer	53	48	41	28
Noord-Oost; Eemsum/Loppersum/Appingedam/Delfzijl	50	43	35	31
Centrum-West; Slochteren/Hoogezand-Sappemeer	52	41	36	27
Centrum-Oost; Menterwolde/Veendam/Pekela	52	40	41	31
Oldambt; Oldambt/Bellingewedde	47	36	37	30
Zuid-Oost; Stadskanaal/Vlagtwedde	46	46	36	31
Provincie Groningen	47	43	34	31

In de volgende tabel wordt het percentage binge drinkende jongeren per regio weergegeven. In vergelijking met andere regio's hebben in de gemeente Haren veel 16-plussers binge gedronken. Daarentegen zijn er relatief weinig jongeren onder de zestien die binge drinken.

Regio	Binge drinken	
	16-18 jaar	12-15 jaar
Gemeente Haren	62	9
Groningen Stad	58	19
Westerkwartier; Leek/ Marum/ Grootegast/ Zuidhorn	52	18
Noord- West; De Marne/Winsum/Bedum/Ten Boer	47	16
Noord-Oost; Eemsum/Loppersum/Appingedam/Delfzijl	57	15
Centrum-West; Slochteren/Hoogezand-Sappemeer	52	14
Centrum-Oost; Menterwolde/Veendam/Pekela	38	27
Oldambt; Oldambt/Bellingewedde	46	20
Zuid-Oost; Stadskanaal/Vlagtwedde	44	24
Provincie Groningen	53	18

2.4. Alcoholbeleid in de gemeente Haren

DHW- vergunningen

De gemeente Haren telt 57 geldende DHW- vergunningen. Daarvan zijn 20 verleend aan paracommerciële instellingen.

Wanneer het verzoek komt om bij een evenement alcohol te mogen schenken, verleent de gemeente Haren ontheffing. In 2013 zijn er zes ontheffingen verleend.

Om inzicht te krijgen in de vraag in hoeverre de voorschriften uit de DHW worden nageleefd, hebben medewerkers van de gemeente Groningen in 2013 een zogenaamde 0-meting uitgevoerd bij (para-) commerciële instellingen in de gemeente Haren.

Algemene Plaatselijke Verordening

Recent (te weten d.d. 16 december 2013) heeft de gemeenteraad de Algemene plaatselijke verordening gemeente Haren 2014 (APV) vastgesteld. Een onderdeel van de APV is de drank- en horecaverordening. Dit onderdeel bevat bijzondere bepalingen over horecabedrijven als bedoeld in de DHW en stelt regels voor (para)commerciële instellingen wat betreft openings- en schenktijden.

Daarnaast is in de APV opgenomen dat het verboden is op een openbare plaats die deel uitmaakt van een door het college aangewezen gebied, alcoholhoudende drank te gebruiken of aangebroken flessen, blikjes en dergelijke met alcoholhoudende drank bij zich te hebben. De gebieden die door het college zijn aangewezen, betreffen;

- het gebied gelegen tussen de Molenweg, de Kromme Elleboog, de Rummerinkhof tot aan het spoor, het Stationsplein, de Nieuwe Stationsweg, de Oude Middelhorst, de Tussenziel, de Waterhuizerweg, de Molenkampsteeg, de Onnerweg, de Jachtlaan, de Kerkstraat en de Rijksstraatweg;
- het gebied rondom en op het Dilgtplein;
- het gebied rondom en op het terrein van zorgboerderij De Mikkelaar, ten noorden van de Borgsingel en ten oosten van de Klaverlaan;
- het gebied tussen de Nieuwe Schoolweg, Hoge Hereweg en Rijksstraatweg te Glimmen.

Verder maakt de gemeente Haren tot 1 januari 2015 gebruik van een toezichthouder van de gemeente Groningen. Bekeken wordt of vanaf 1 januari 2015 de toezichthouder Drank- en Horecawet via de Omgevingsdienst Groningen wordt ingehuurd.

De gemeente Haren als werkgever

De gemeente Haren kent voor haar werknemers geen alcoholprotocol. Wel is er een agressieprotocol en daarin staat vermeld dat roken of alcoholhoudende drank gebruiken buiten de daarvoor aangewezen ruimten, niet geaccepteerd wordt.

Jeugd in beeld

De jongerenwerkers van Stichting Torion hebben contact met de zogeheten hangjongeren. Ook hebben zij nauw contact met het jeugdbestuur van zowel het jeugdhonk in Oosterhaar als in Glimmen. De bevindingen worden besproken in het JOS- overleg (Jongeren Op Straat; overleg tussen de jongerenwerkers, jeugdagent, ambtenaar Jeugzaken en de coördinator van het Centrum voor Jeugd en Gezin) en in het SNO- overleg (SignaleringsNetwerkOverleg; overleg tussen de jongerenwerkers, jeugdagent, leerplichtambtenaar, zorgcoördinatoren van het voortgezet onderwijs en de coördinator van het Centrum voor Jeugd en Gezin).

In 2012 heeft Youth Marketeers in opdracht van de gemeente Haren een quest- en chatsessie georganiseerd met jongeren uit de gemeente Haren. Zowel de 16- plussers als de 16- minners gaven aan dat met name de mening van ouders en vrienden over alcohol belangrijk zijn. Ruim 60% van beide groepen praat wel eens met zijn ouders over het drinken van alcohol. Daarbij gaven zij aan dat 'streng zijn' en 'regels stellen' geen zin heeft. Zelf het goede voorbeeld geven en er over praten hebben wel effect. De 16- plussers vinden het belangrijk dat ze zelf de verantwoordelijkheid krijgen. Verder mogen jeugdhonken streng gecontroleerd worden (83% van de 16- minners en 87% van de 16-plussers) Dronken jongeren in een jeugdhonk moeten aangesproken worden (ruim 40%) of moet een boete krijgen (ruim 30%). Ook vindt 52% van de 16- plussers dat voorlichting op school over alcohol zinvolle informatie geeft, tegenover 38% van de 16- minners.

Om overlast voor omwonenden zoveel mogelijk te voorkomen, zijn er met het jeugdbestuur van het jeugdhonk in Glimmen en ook met het jeugdbestuur van het jeugdhonk in

Oosterhaar afspraken gemaakt. De afspraken zijn bekrachtigd met een convenant. In het convenant staan ondermeer regels met betrekking tot alcoholgebruik, activiteiten en openings- en sluitingstijden. Bij een overtreding van de regels krijgt het jeugdhonk een gele kaart, bij twee keer een rode. Een rode kaart betekent een week sluiting op last van de gemeente. De convenanten zijn getekend door de voorzitter van het betreffende jeugdbestuur, de voorzitter van het betreffende dorps huis, de directeur van Stichting Torion, de wethouder Jeugdzaken en de politiechef van basisteam Zuid.

Scholen kennen met betrekking tot alcohol een zero-tolerance-beleid. Daarnaast besteden de scholen aandacht aan thema's die betrekking hebben op de gezondheid en lifestyle van jongeren.

3. Strategie³

Het individu, de sociale omgeving, het aanbod van drank en het overheidsbeleid bepalen samen de mate van alcoholgebruik. De gemeente Haren kiest er dan ook voor om de aanpak van (overmatig) alcoholgebruik integraal te benaderen. Dit betekent dat we externe partijen die een goede kijk op de lokale problematiek hebben en beschikken over eigen middelen om het gemeentelijke beleid te ondersteunen, willen betrekken bij de ontwikkeling van beleid met betrekking tot preventie en handhaving van de DHW. Vanuit openbare orde & veiligheid is dat de politie en uit de sociale omgeving van de jongeren betrekken we de school, de jongerenwerkers en de ouders bij de plannen. Een apart aandachtspunt binnen de sociale omgeving is de wederverstrekking; het doorgeven van legaal gekocht drank aan minderjarigen door vrienden en door familieleden als broers, zussen of zelfs door de eigen ouders. Wat betreft de aanbieders van alcoholische dranken zoeken we de samenwerking met de plaatselijke horecaondernemers, supermarkten, slijterijen, jeugdhonken, cafetaria, koeriersdiensten (diensten waar telefonisch of per mail naast eten ook alcoholische dranken besteld kunnen worden) en sportkantines. Intern zijn de medewerkers binnen de beleidsterreinen gezondheid, economie, vergunningen en openbare orde & veiligheid betrokken bij de ontwikkeling van beleid op het gebied van educatie, regelgeving, toezicht en handhaving. Met deze integrale benadering willen wij betrokkenheid en draagvlak creëren, verantwoordelijkheden delen en medewerking verkrijgen als het gaat om de uitvoering van het gemeentelijk beleid.

3.1. Missie

De gemeente Haren voorziet in een integraal preventie- en handavingsplan voor de uitvoering van de DHW **dat** aansluit op de mogelijkheden van bovengenoemde partijen om alcoholverstrekking aan minderjarigen tegen te gaan en om het overmatig alcoholgebruik onder jongeren te voorkómen. Door een gezamenlijke inspanning willen we 'NIX 18' (geen alcohol en tabak voor je achttiende jaar) laten **worden** tot een algemeen geaccepteerde sociale norm.

3.2. Visie

Bij de aanpak van alcoholgebruik ligt de focus op preventie en toezicht.

De preventiefocus ligt op de doelgroep jongeren in relatie tot de negatieve gevolgen van alcoholgebruik op de gezondheid.

De toezichtfocus ligt ook op de doelgroep jeugd, maar dan in relatie tot alcoholverstrekking door supermarkten, slijterijen, koeriersdiensten, horeca, paracommercie en alcoholgebruik in de publieke ruimte.

De middelen die we daarbij inzetten zijn educatie, duidelijke regelgeving en controle.

3.3. Betrokken partijen

Gemeente

De gemeente is in de eerste plaats verantwoordelijk voor de vergunningverlening en het toezicht op en de handhaving van de DHW. Ter ondersteuning van deze taken heeft de gemeente de beschikking over de volgende instrumenten:

³ Besloten is om beleid aangaande de inrichtingseisen DHW niet op te nemen in dit plan, omdat er een landelijke discussie loopt over het nut en de noodzaak van een aantal inrichtingseisen.

- het in een verordening vastleggen van regels voor (para)commerciële horeca op het gebied van koppeling toegangsleeftijd - sluitingstijd, regulering prijsacties en beperken van happy hours;
- het inzetten van de sanctiemogelijkheid 'three strikes out' ter bevordering van de regel naleving ten aanzien van de verstrekking van alcohol aan jongeren onder de 18 jaar;
- de DHW- vergunning voor maximaal 12 weken schorsen, wanneer een vergunninghouder zich niet houdt aan de regels;
- voorschriften verbinden aan ontheffingen, bijvoorbeeld voor evenementen;
- het maken van afspraken met de politie over surveillances in de gebieden waar een alcoholverbod geldt en hun aanwezigheid bij evenementen.

Naast de vergunningverlenende, toezichthoudende en handhavende taak, speelt de gemeente ook een rol bij het faciliteren van educatieve programma's rondom maatschappelijke thema's als alcoholgebruik.

De sociale omgeving van jongeren

Bij het voorkomen van overmatig drankgebruik onder jongeren, zien wij een duidelijk rol voor de scholen. Dit omdat de school een belangrijke vindplaats is waar jongeren elkaar ontmoeten en beïnvloeden, maar ook omdat het de plek is waar professionals de taak hebben om naast kennisoverdracht oog te hebben voor het algehele opgroeien en ontwikkelen van jongeren. Tevens is dit de plek waar contact met ouders mogelijk is. Dit is van belang omdat ouders als eerst verantwoordelijken betrokken moeten worden bij de aandacht die de school besteedt aan maatschappelijke vraagstukken als alcoholgebruik. Veel ouders onderschatten het drinkgedrag van hun kind(eren) en zijn zich niet bewust van het feit dat kinderen die duidelijke regels meekrijgen later én minder alcohol drinken dan kinderen die hierin geen sturing krijgen. Hun betrokkenheid en bewustwording zijn daarom van cruciaal belang om het alcoholgebruik onder jongeren te verminderen.

De aanbieders van alcoholische dranken

De (para)commerciële horeca, supermarkten, slijterijen en koeriersdiensten hebben een belangrijke rol bij het naleven van de wet- en regelgeving. Niet in de laatste plaats omdat zij sancties opgelegd (kunnen) krijgen bij het overtreden van de regels. Daarnaast is het ook in hun belang om negatieve publiciteit in de media te voorkómen als het gaat om de verkoop van alcoholische dranken aan jongeren onder de 18 jaar en om verkeersongelukken als gevolg van overmatig alcoholgebruik na drankverstrekking in (para) commerciële horecaondernemingen.

3.4. Doelstellingen

In het kader van het convenant Alcohol & Jongeren zijn provinciebreed de volgende doelstellingen voor de lange termijn geformuleerd:

1. Jongeren drinken tot hun 18^e jaar geen alcohol en gaan vanaf hun 18^e jaar verantwoord met alcohol om;
2. Ouders nemen hun verantwoordelijkheid voor het voorkomen van alcoholgebruik onder de 18 jaar en voor het aanleren van verantwoord alcoholgebruik na het 18^e jaar;
3. Verstrekkers nemen hun verantwoordelijkheid in het voorkomen van alcoholgebruik onder de 18 jaar en in het verantwoord alcoholgebruik na het 18e jaar.

De doelstellingen sluiten aan bij onze visie (focus op de doelgroep jongeren in relatie tot de negatieve gevolgen van alcoholgebruik op de gezondheid én in relatie tot de alcoholverstrekkers).

Provinciebreed worden in 2016 de eerste effecten van de aanpak van alcoholgebruik gepresenteerd aan de hand van het Jeugdgezondheidsonderzoek Groningen van de GGD Groningen. De gegevens van 2016 worden naast de gegevens van 2012 gelegd. Specifiek worden de volgende vier doelstellingen gemeten:

1. het percentage jongeren van 12 t/m 17 jaar dat in de Jeugdgezondheidsenquête 2016 van GGD Groningen aangeeft de afgelopen vier weken alcohol te hebben gedronken, is gedaald tot 30% (in 2012 was deze 43%);
2. het percentage jongeren van 12 t/m 17 jaar dat in de Jeugdgezondheidsenquête 2016 van GGD Groningen aangeeft de afgelopen vier weken 'binge' te hebben gedronken, is gedaald tot 20% (in 2012 was deze 31%);
3. het aantal ouders dat volgens hun kinderen onder de 18 jaar toestemming geeft voor het alcoholgebruik of hier niets van zegt, is in 2016 gedaald tot 15% (in 2012 was deze 29%);
4. in 2016 is het nalevingspercentage van het verbod op (weder)verstrekking van alcoholhoudende drank aan jongeren onder de 18 jaar gestegen tot gemiddeld 60% (in 2013 was deze op landelijk niveau gemiddeld 47%). Er zijn geen provinciale gegevens bekend).

Wij sluiten aan bij bovengenoemde provinciale doelstellingen, maar zullen ook kijken of in de gemeente Haren:

- het percentage jongeren in Haren in de leeftijdscategorie 12 - 17 jarigen dat aangeeft de afgelopen vier weken alcohol te hebben gedronken, tenminste is gedaald van 47% naar 37%;
- het percentage jongeren in Haren in de leeftijdscategorie 12 - 17 jarigen dat aangeeft de afgelopen vier weken 'binge' te hebben gedronken, tenminste is gedaald van 33% naar 23%.

4. Programmaportefeuille

4.1. Regelgeving

Regie	Uitvoerder	Product	Doelen	Termijn	Afgerond
Gemeente Haren	Team Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving	<ul style="list-style-type: none"> Verordening DHW 	<ul style="list-style-type: none"> voorkomen dat er onduidelijkheden zijn aangaande regels als openings- en schenktijden, prijsacties, happy hour etc. 	2013	dec. 2013
		<ul style="list-style-type: none"> Drank- en horecavergunningen 	<ul style="list-style-type: none"> actualiseren van de vergunningen 	2014	jan. 2015
		<ul style="list-style-type: none"> Stellen van aanvullende voorschriften bij de verlening van ontheffing DHW bij evenementen; <ul style="list-style-type: none"> leeftijdenbeleid (doorschenken aan) dronken mensen 	<ul style="list-style-type: none"> ter bevordering en waarborging van de naleving van het alcoholbeleid van de gemeente Haren 	2014	dec. 2014
		<ul style="list-style-type: none"> Aanvragen voor ontheffingen DHW bij evenementen e.d. 	<ul style="list-style-type: none"> tijdig afhandelen 	het hele jaar door	n.v.t.
		<ul style="list-style-type: none"> Contract inhuur van de toezichthouder 	<ul style="list-style-type: none"> voorkomen dat er onduidelijkheden zijn m.b.t. taken, duur, kosten etc. 	2014	feb. 2014
		<ul style="list-style-type: none"> Inspectierapport toezichthouder DHW 	<ul style="list-style-type: none"> analyse van de nulmeting als voorbereiding op de ontwikkeling van het sanctiebeleid 	2014	dec. 2014
		<ul style="list-style-type: none"> Sanctiebeleid 	<ul style="list-style-type: none"> ter bevordering en waarborging van de naleving van de DHW regelgeving 	2015	feb. 2015
	Team Personeel & Organisatie	<ul style="list-style-type: none"> Alcoholprotocol medewerkers 	<ul style="list-style-type: none"> voorkomen van alcoholmisbruik en daaruit voortvloeiend disfunctioneren ter bevordering van de veiligheid en gezondheid van de medewerkers 	2014	dec. 2014
	Team Onderwijs, Sport en Welzijn	<ul style="list-style-type: none"> Preventie- en Handhavingsplan DHW 	<ul style="list-style-type: none"> ter bevordering en waarborging van integraal alcoholbeleid 	2014	juni 2014

4.2. Toezicht & Handhaving

Regie	Uitvoerder	Product	Doelen	Termijn	Afgerond
Gemeente Haren	Toezichthouder DHW	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Inspecties bij horecabedrijven, paracommerciële instellingen, supermarkten, slijterijen, snackbars en koeriersdiensten 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ inzicht krijgen in naleefgedrag mbt; <ul style="list-style-type: none"> -leeftijdsgrenzen -schenktijden -(doorschenken aan) dronken personen ▪ inzicht krijgen in de actualiteit van de vergunning ▪ inzicht krijgen in risicoplekken (hotspots) ▪ versterken naleefgedrag van de regels 	2013	dec. 2013
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Inspecties 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ voorkomen dat personen onder de 18 jaar alcohol kunnen aanschaffen (door bij overtreding van de HDW regels bestuurlijke boetes op te leggen) 	vanaf 2014	n.v.t.
	Politie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Surveillances 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ controle naleefgedrag alcoholverbod in de door het college aangewezen gebieden ▪ controle naleefgedrag bij evenementen 	het hele jaar door	n.v.t.
	Burgemeester	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sancties; <ul style="list-style-type: none"> - three strikes out - tijdelijk intrekken DHW- vergunning 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ voorkomen dat alcoholverstrekkers stelselmatig de DHW regels overtreden 	vanaf 2015	n.v.t.
	Team Onderwijs, Sport en Welzijn	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Convenant jeugdhonken; <ul style="list-style-type: none"> - gele en rode kaarten 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ versterken naleefgedrag van de afspraken ▪ voorkomen dat de omgeving overlast ervaart van het jeugdhonk 	het hele jaar door	n.v.t.
Stichting Torion	Jongerenwerkers	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Straatrondes 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ controle naleefgedrag “geen alcohol onder de 18 jaar” ▪ vroegtijdig signaleren van alcoholproblematiek 	het hele jaar door	n.v.t.
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Convenant jeugdhonken; <ul style="list-style-type: none"> - nut en werking - geldigheid 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ versterken naleefgedrag van de afspraken ▪ up-to-date houden convenant 	het hele jaar door	n.v.t.

4.3. Educatie

Regie	Uitvoerder	Product	Doelen	Termijn	Afgerond
GGD	Jongerenteams onder begeleiding van een coach.	<ul style="list-style-type: none"> Provinciebrede alcoholcampagne "Van 16 naar 18? Maklukzat!" (cofinanciering 23 Groninger gemeenten) 	<ul style="list-style-type: none"> jongeren zien het belang van de verschuiving van de leeftijdsgrens het vergroten van het draagvlak voor de verschuiving van de leeftijdsgrens het verminderen van het (binge) drinken onder jongeren 	tweede helft 2014	dec. 2014
	GGD/ schoolarts	<ul style="list-style-type: none"> Contactmomenten 	<ul style="list-style-type: none"> inzicht krijgen in de leefstijl van jongeren vroegtijdig signaleren van alcoholproblematiek 	het hele jaar door	n.v.t.
Scholen	Bestuurders	<ul style="list-style-type: none"> Lokale Educatieve Agenda; <ul style="list-style-type: none"> - informatie richting ouders - schoolveiligheidsplan 	<ul style="list-style-type: none"> ouders zien het belang van een zero-tolerance-beleid met betrekking tot ondermeer het gebruik van alcohol in en rond de school 	het hele jaar door	n.v.t.
	Docenten	<ul style="list-style-type: none"> Lesprogramma's maatschappelijke thema's 	<ul style="list-style-type: none"> ter bevordering van de veiligheid en gezondheid van de jongeren voorkomen van disfunctioneren als gevolg van gebruik van genotsmiddelen 	het hele jaar door	n.v.t.
Gemeente Haren	Toezichthouder DHW	<ul style="list-style-type: none"> Communicatie 	<ul style="list-style-type: none"> in gesprek met alcoholverstrekkers over de DHW regelgeving ter bevordering van het draagvlak voor het alcoholbeleid alcoholverstrekkers ruimte geven zelf maatregelen te treffen om de naleving van de regels te vergroten 	2014	n.v.t.
	Team Communicatie	<ul style="list-style-type: none"> Website 	<ul style="list-style-type: none"> actualiseren van de informatie over de regelgeving ter bevordering van het draagvlak voor het DHW- beleid 	2014	dec. 2014
			<ul style="list-style-type: none"> rapporteren over de bevindingen en de effecten van het DHW- beleid en over de alcoholcampagne 	2014 e.v.	n.v.t.

5. Financiën

Voor de inhuur van de toezichthouder DHW van de gemeente Groningen is dit jaar € 13.000,= beschikbaar (budget Toezicht en Handhaving DHW).

De alcoholcampagne “Van 16 naar 18? Maklukzat!” wordt provinciebreed opgezet en de kosten van de campagne bedragen € 75.000,=. Het dekkingsvoorstel is dat de Groninger gemeenten samen een bijdrage leveren van € 50.000,=. Elke gemeente draagt bij naar rato van het aantal inwoners van 12 jaar t/m17 jaar. Voor de gemeente Haren betekent dit een financiële bijdrage van € 2.015,=. De nota is in december 2013 betaald (budget Jeugdparticipatie). De overige € 25.000,= zal gefinancierd worden met inkomsten uit sponsoring.